

จดหมายข่าว ฟื้นฟูคลิตี้

ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 เดือนเมษายน - พฤษภาคม 2557
กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ▶ ผลการตรวจสอบการปนเปื้อนสารตะกั่วในน้ำประปาภูเขา บริเวณหมู่บ้านคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี
- ▶ สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 1/2557

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน

ทักทาย

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้จัดทำจดหมายข่าว “ฟื้นฟูคลิตี้” เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของ คพ. ในการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในลำห้วยคลิตี้ ตำบลชะแล อำเภอลาดหญ้า จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อหาในฉบับนี้ประกอบด้วย ผลการตรวจสอบการปนเปื้อนสารตะกั่วในน้ำประปาภูเขาบริเวณหมู่บ้านคลิตี้ และผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 1/2557 เมื่อวันที่ 10 - 16 มีนาคม 2557 ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่า “จะได้อยู่ในพื้นที่ปลอดภัยจากมลพิษ”

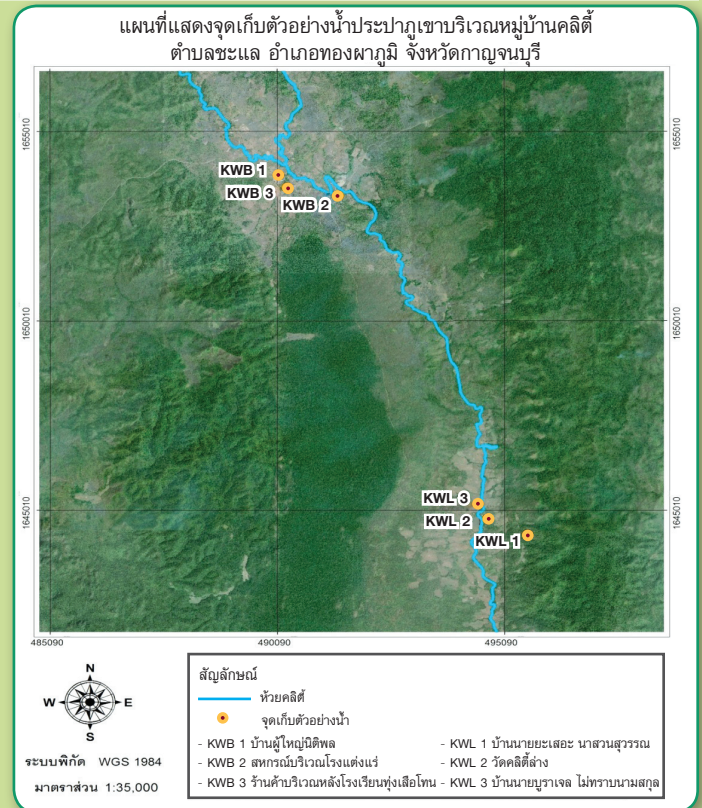
บรรณาธิการ นางสาวอารยา นันทโพธิเดช รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ / นายรังสรรค์ ปิ่นทอง ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ
กองบรรณาธิการ นายชยวีร์ หวังเจริญรุ่ง / นายมนต์เทพ อัดดีสินทอง / นายอัชฌาภรณ์ พลเยี่ยม / นายพลไกร การดี / นางสาวศุภพรพรรณ ทองดีเลิศ

ผลการตรวจสอบการปนเปื้อนสารตะกั่วในน้ำประปาภูเขา บริเวณหมู่บ้านคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้ลงพื้นที่บริเวณหมู่บ้านคลิตี้ ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในระหว่างวันที่ 19 – 20 กุมภาพันธ์ 2557 เพื่อตรวจสอบการปนเปื้อนสารตะกั่วในน้ำประปาภูเขา โดยหมู่บ้านคลิตี้มีแหล่งน้ำประปาภูเขาหมู่บ้านทั้งหมด 7 แหล่ง แบ่งเป็นบ้านคลิตี้บน 3 แหล่ง โดยได้สุ่มเก็บตัวอย่างน้ำประปาภูเขา 3 จุด ได้แก่ 1) บ้านผู้ใหญ่บ้านนิติพล ตันติวานิช 2) ร้านค้าสหกรณ์บริเวณโรงแต่งแร่คลิตี้ และ 3) ร้านค้าบริเวณหลังโรงเรียนบ้านทุ่งเสือโทน และบ้านคลิตี้ล่าง 4 แหล่ง (มี 1 แหล่งที่ไม่มีน้ำ) โดยได้สุ่มเก็บตัวอย่างน้ำประปาภูเขา 3 จุดที่เหลือ ได้แก่ 1) บ้านนายยะเสอะ นาสวนสุวรรณ 2) วัดคลิตี้ล่าง และ 3) บ้านนายห้วยลงเซ่ สุขเจริญประเสริฐ

ผลการวิเคราะห์ปริมาณสารตะกั่วในน้ำประปาภูเขา บริเวณหมู่บ้านคลิตี้ พบว่าตัวอย่างน้ำ จากทั้ง 6 แหล่ง มีค่าปริมาณสารตะกั่วอยู่ในเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ และอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำดื่ม ***มาตรฐานน้ำประปาตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้มีตะกั่วไม่เกิน 0.01 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.) ** เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำดื่มตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ**

สิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551 ที่กำหนดให้มีตะกั่วไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.)

การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 1/2557

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมครั้งที่ 1/2557 ได้ทำการเก็บตัวอย่างน้ำ ตะกอน ดิน ท้องน้ำ ดิน พืชผัก และสัตว์น้ำ ในระหว่างวันที่ 10 – 16 มีนาคม 2557 โดยนำมาวิเคราะห์หาปริมาณตะกั่วสะสมในห้องปฏิบัติการ สรุปผลได้ดังนี้

คุณภาพน้ำ

เก็บตัวอย่างน้ำในลำห้วยคลิตี้ทั้งหมด 11 จุด ครอบคลุมพื้นที่บริเวณที่ไม่ได้รับผลกระทบเหนือโรงแต่งแร่ บริเวณที่ได้รับผลกระทบใกล้โรงแต่งแร่ และได้โรงแต่งแร่ลงมาจนถึงบริเวณน้ำตกคลิตี้ก่อนลงลำคลองงู พบว่าคุณภาพน้ำตลอดลำห้วยคลิตี้ทุกจุดเก็บตัวอย่างมีค่าตะกั่วอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและมาตรฐานคุณภาพน้ำดื่ม

*** มาตรฐานน้ำประปาตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้มีตะกั่วไม่เกิน 0.01 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.) ** เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำดื่ม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551 ที่กำหนดให้มีตะกั่วไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.)**

ตะกอนดินท้องน้ำ

ได้เก็บตัวอย่างตะกอนดินท้องน้ำในลำห้วยคลิตี้ทั้งหมด 11 จุด ซึ่งเป็นจุดเดียวกันกับจุดที่เก็บตัวอย่างน้ำตลอดลำห้วย พบว่าบริเวณที่ไม่ได้รับผลกระทบเหนือโรงแต่งแร่ มีค่าตะกั่วอยู่ในช่วง 154 - 443 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (มก./กก.) ส่วนบริเวณที่ได้รับผลกระทบใกล้โรงแต่งแร่ มีค่าตะกั่วอยู่ในช่วง 10,077 - 51,375 มก./กก. และได้โรงแต่งแร่ลงมา มีค่าตะกั่วอยู่ในช่วง 11,521 - 91,451 มก./กก. * **ยังไม่มีกำหนดมาตรฐานตะกอนดินท้องน้ำ**

ดินธรรมชาติ

ได้เก็บตัวอย่างดินบริเวณบ้านคลิตี้ทั้งหมด 9 จุด ครอบคลุมพื้นที่ที่ไม่ได้รับผลกระทบเหนือโรงแต่งแร่ บริเวณที่ได้รับผลกระทบใกล้โรงแต่งแร่ และได้โรงแต่งแร่ลงมา พบว่ามี 2 จุดที่มีค่าตะกั่วในดินเกินค่ามาตรฐาน คือ บริเวณที่ไม่ได้รับผลกระทบ 1 จุด และบริเวณใต้โรงแต่งแร่ 1 จุด โดยมีค่า 636 และ 2,362 มก./กก. ตามลำดับ

พืชผัก

เก็บตัวอย่างพืชผักบริเวณบ้านคลิตี้ทั้งหมด 9 จุด ซึ่งเป็นจุดเดียวกับจุดที่เก็บดินธรรมชาติ ทั้งนี้ ในแต่ละจุดจะมีจำนวนและชนิดตัวอย่างแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพการเพาะปลูกในพื้นที่ พบว่า บริเวณที่ไม่ได้รับผลกระทบเหนือโรงแต่งแร่ พืชผักมีตะกั่วสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอาหารฯ 4 ตัวอย่าง คือ สาระแหน่ กะเพรา และพริก มีค่าอยู่ในช่วง 1.6483 - 2.8483 มก./กก. น้ำหนักเปียก ส่วนบริเวณที่ได้รับผลกระทบใกล้โรงแต่งแร่ พืชผักมีตะกั่วสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 2 ตัวอย่าง คือ กะเพรา และสาระแหน่ มีค่า 2.2989 และ 2.9640 มก./กก. น้ำหนักเปียก สำหรับบริเวณใต้โรงแต่งแร่ลงมา พืชผักมีค่าตะกั่วสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอาหารฯ 4 ตัวอย่าง คือ กะเพรา ผักหวาน ใบมะกรูด และผักชีฝรั่ง มีค่าอยู่ในช่วง 1.5436 - 2.3015 มก./กก. น้ำหนักเปียก

สัตว์น้ำ

ได้เก็บตัวอย่างสัตว์น้ำในลำห้วยคลิตี้ทั้งหมด 10 จุด ตลอดลำห้วย ซึ่งเป็นจุดเดียวกับจุดเก็บตัวอย่างน้ำและ ตะกอนดินท้องน้ำ ตัวอย่างประกอบด้วย ปลาและหอย พบว่าปริมาณตะกั่วในปลา 24 ตัวอย่าง มีค่าอยู่ในช่วง 0.044 - 1.283 มก./กก. น้ำหนักเปียก มีค่าเกินมาตรฐานฯ 3 ตัวอย่าง ส่วนหอย 7 ตัวอย่าง มีค่าอยู่ในช่วง 0.0823 - 69.72 มก./กก. น้ำหนักเปียก มีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน 5 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 7 * **เกณฑ์มาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 98 (พ.ศ. 2529) กำหนดให้มีตะกั่วปนเปื้อนได้ไม่เกิน 1 มิลลิกรัม/กิโลกรัม (มก./กก.) ของน้ำหนักเปียก**

สรุปผลการติดตามตรวจคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 1/2557

คุณภาพน้ำทุกจุดเก็บตัวอย่างมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานฯ ส่วนดินธรรมชาติส่วนใหญ่ทั้งบริเวณที่ไม่ได้รับผลกระทบเหนือโรงแต่งแร่ และได้โรงแต่งแร่ลงมา มีค่าตะกั่วอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพดินฯ ในขณะที่บริเวณพื้นที่ได้รับผลกระทบใกล้โรงแต่งแร่ยังพบค่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพดินฯ ทำให้พืชผักบริเวณโรงแต่งแร่ ยังพบการปนเปื้อนของตะกั่ว สำหรับตะกอนดินท้องน้ำตั้งแต่โรงแต่งแร่ลงมา ยังคงพบตะกั่วสูงกว่าเหนือโรงแต่งแร่เช่นเดิม ส่งผลให้สัตว์น้ำดิน เช่น ปู และหอย ที่อยู่บริเวณดังกล่าวมีตะกั่วสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอาหารฯ

ผลิตและเผยแพร่โดย

ส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม สำนักจัดการคุณภาพน้ำ

ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2298 2065-9 โทรสาร 0 2298 2065 <http://www.pcd.go.th>